

[Damsgaard.]

Bestemmelserne i § 10 om Aftenskolens Højskoleform har jeg i og for sig intet imod. Jeg har Erfaring for, at en saadan Undervisning for de helt voksne unge kan være meget værdifuld, naar den lægges rigtigt til Rette og lægges i Hænder paa Folk, der ikke vil misbruge den til noget, som ikke har almen Interesse. Men vi kan vel ogsaa tale om dette i Udvalget. Det er dog et Spørgsmaal, om ikke Paragraffens Stk. 3, hvor der staar: „Af Aftenskoler af denne Art kan der ikke oprettes mere end een i hver Kommune“, bør udgaa. Det kunde jo meget vel tænkes, at der i en større Kommune kunde være Brug for to eller flere af disse Skoler, maaske om vidt forskellige Emner. Det forekommer mig — noget, som vist ogsaa har været nævnt af den socialdemokratiske Ordfører —, at det Beløb paa 10 000 Kr. til Undervisningsmateriel, der efter § 14 stilles til Raadighed, er meget lille i Forhold til det Antal Skoler, der er. Hvis vi regner med 3 700 eller 4 000 Aftenskoler, bliver det kun ca. 2 Kr. 80 Øre pr. Skole. Det kommer man ikke langt med, naar man skal anskaffe Undervisningsmateriel, men det er ogsaa lidt i Forhold til de mere rundelige Tilskudsbeløb, der er nævnt i § 13. Mon ikke det var bedre, at de 10 000 Kr., som er nævnt i Lovforslaget, erstattedes med et Beløb, der fastsættes paa Finansloven?

I øvrigt skal jeg tilsige den højtærede Undervisningsminister mit Partis velvillige Støtte til Lovforslagets Behandling i et Udvalg og senere Vedtagelse i dette høje Ting. Men til Slut kan jeg ikke tilbageholde den Bemærkning, at egentlig kunde dette Lovforslag om Tilskud til Aftenskolerne godt omfatte Undervisning for Byernes unge, hvorom der nu er fremsat et særligt, nyt Lovforslag. Men maaske er det her som paa saa mange andre Omraader, at der skal noget nyt til for at skabe Røre og Interesse, og dog er det saadan, at Interessen for Aftenskolen baade i By og paa Land i de senere Aar har været stærkt stigende. Jeg vil ogsaa mene, at den frie Aftenskole har forstaaet at løse den Opgave, man har lagt hen til den, og at den har Muligheder, som langtfra endnu er udtømt, selv om en Del af det Undervisningsarbejde, der naturligt hører hjemme under denne Lovs Bestemmelser, skæres fra og lægges ind under en ny Lovs Bestemmelser.

Vesterager: Der gaar gennem denne Samling af Lovforslag en stor Interesse for Ungdommen, og det er naturligvis ligetil,

for det er en alvorlig Tid, vi lever i, og der er ikke Tvivl om, at den Ungdom, der skal ud til Arbejdet og tage Arven op efter os, vil komme til at staa over for store Vanskeligheder, og at der vil komme til at foreligge store og alvorlige Afgørelser for den i Fremtiden.

Aftenskolen, som jo omfattes af det Lovforslag, her foreligger, er den ældste Skole for Ungdommen, og dens Tilblivelse gaar helt tilbage til Skoleordningen af 1814. Det er og har altid været en fri Skole, som ikke har Eksamen eller særlig faglig Uddannelse til Formaal. Aftenskolen kan søges af unge over den undervisningspligtige Alder, og den tager særlig Sigte paa Kundskabsmeddelelse, saa at de unge gennem den kan faa suppleret Barneskoleundervisningen. Der er gennem Aarene givet Tilskud paa Finansloven, men først ved Loven af 19. Marts 1930 fik Aftenskolen sin særlige Tilskudslov, som senere blev ændret ved Lov af 11. Maj 1935. Naar vi ser tilbage over den Tid, der er gaaet, maa man sige, at der gennem Aarene er gjort et stort og opfrende Arbejde af mange Lærere inden for Aftenskolen. Jeg kan gaa tilbage til min egen Ungdom paa Landet. De gamle Lærere i den Tid fik ikke alt for meget i Timen, og dog satte de mange Gange et stort Arbejde ind. Saadan en Lærer har mange Gange stor Betydning for Sognets Ungdom; man har Grund til at mene, at der gennem Aarene er gjort et stort og uegennyttigt Arbejde af de gamle Lærere for at komme Ungdommen til Hjælp. Paa den anden Side har Aftenskolen ogsaa haft en stor Tiltrækningskraft; den har øvet meget stor Tiltrækning paa Ungdommen. Det viser Antallet af Deltagere i By og paa Land. Den er, som jeg udtrykte det i Gaar, blevet en Forberedelse til Efterskolerne og Højskolerne. Jeg tror, at Aftenskolen kan faa stor Betydning og kan lægge et udmærket Grundlag, idet de unge, der senere vil søge enten til Efterskolerne eller til Højskolen, igennem den kan faa en Forberedelse, som kan være af uhyre Betydning for dem.

Med Hensyn til de enkelte Paragraffer skal jeg ikke gaa særlig dybt ind derpaa. Der er visse Ting, som fremhævet fra anden Side, der maaske kan forhandles noget om, men det vil være langt naturligere at gøre det i det Udvalg, som vil blive nedsat. Der er blot et Par Ting, jeg gerne vil nævne i Forbindelse med selve Paragrafferne. Hvad angaar § 1, Stk. 2, er det naturligt, at man har Valget mellem et Indskrivningsgebyr en Gang for alle, eller som det er foreslaaet i Loven, en vis Betaling pr. Undervis-